

Spēkā no 05.04.1993

Publicēts: Lik. un not.kr. , 30.12.1937, nr. 38

Publicēts: ZINOTĀJS , 29.04.1993, nr. 16/17

22.12.1937.

Zemesgrāmatu likums

Ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 2006.gada 27.jūnijam.

*Grozījumi: 30.03.1993. likums
(Ziņotājs, 1993, nr.14)
30.01.1997. likums (L.V., 20.febr.,
nr.52/53;
Ziņotājs, 1997,
nr.5)
22.10.1998. likums (L.V., 4.nov.,
nr.331/332;
Ziņotājs, 1998,
nr.23)
11.11.1999. likums (L.V., 23.nov.,
nr.386/387;
Ziņotājs, 1999,
nr.23)
27.03.2003. likums (L.V., 15.apr.,
nr.58;
Ziņotājs, 2003,
nr.9)
22.04.2004. likums (L.V., 7.maijs,
nr.72;
Ziņotājs, 2004,
nr.10)
02.02.2006. likums (L.V., 17.febr.,
nr.29;
Ziņotājs, 2006,
nr.6)
15.06.2006. likums (L.V., 27.jūn.,
nr.98;
Ziņotājs, 2006, nr.14)*

Pirmā nodaļa Vispārīgi noteikumi

1. Zemesgrāmatās ieraksta nekustamus īpašumus un nostiprina ar tiem saistītās tiesības. Zemesgrāmatas ir visiem pieejamas, un to ierakstiem ir publiska ticamība.
2. Zemesgrāmatu pārzināšana piekrīt apgabaltiesu zemesgrāmatu nodaļām.
3. Katrs nekustams īpašums jāieraksta zemesgrāmatā tajā zemesgrāmatu nodaļā, kuras rajonā tas atrodas.
4. Zemesgrāmatās nostiprina (koroborē) tiesības uz nekustamiem īpašumiem, saprotot ar tiesībām arī tiesību nodrošinājumus un aprobežojumus, ja no likuma satura un tiešā jēguma neizriet pretējais.
5. Lietu tiesības, kas pastāv uz likuma pamata (Civillik. 1477.p.), var arī nostiprināt zemesgrāmatās pēc to personu vēlēšanās, kam šīs tiesības pieder.
6. Nostiprināšana piekrīt tai zemesgrāmatu nodaļai, kuras grāmatās ierakstīts nekustams īpašums, uz ko attiecas nostiprinājums.

7. Tiesības nostiprina uz zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu pamata, ierakstot nostiprināmās tiesības zemesgrāmatā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

8. Nostiprinot tiesības, jāievēro šā likuma noteikumi, ciktāl sevišķos likumos nav paredzēti izņēmumi no vispārējās kārtības.

Otrā nodaļa Grāmatas un lietas

9. Zemesgrāmatu nodaļas darbībai ir nepieciešamas:

- 1) zemesgrāmatas,
- 2) nostiprinājumu žurnāli un
- 3) nekustamu īpašumu lietas.

Pirmā apakšnodaļa.

Zemesgrāmatas.

10. Zemesgrāmatas iekārto atsevišķi katram pagastam un katrai pilsētai, kas atrodas zemesgrāmatu nodaļas rajonā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

11. Zemesgrāmatas sastāv no nodalījumiem (folijām).

Zemesgrāmatu nodalījumi ir sastiprināti sējumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

12. Katram zemesgrāmatas nodalījumam dod īpašu numuru, kuru sauc par zemesgrāmatas numuru un kuru nodalījums patur arī tad, ja slēdz kādu agrāk atklātu nodalījumu. No jauna atklātam nodalījumam nevar dot slēgta nodalījuma numuru.

13. Nodalījuma sākumā aiz zemesgrāmatas numura atzīmē nekustama īpašuma nosaukumu un atrašanās vietu. Nodalījumā norāda arī nekustamā īpašuma kadastra numuru un nekustamā īpašuma objekta kadastra apzīmējumu, kuru piešķīris Valsts zemes dienests.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu un 02.02.2006 likumu)

14. Nodalījumam ir četras daļas, kurās ieraksta ziņas par:

- 1) nekustamu īpašumu,
- 2) nekustama īpašuma īpašnieku,
- 3) nekustama īpašuma apgrūtinājumiem un
- 4) nekustama īpašuma parādiem.

Katra daļa tiek rakstīta uz atsevišķas lapas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

15. Nodalījuma pirmā daļa sadalās divās iedaļās, kurās norāda:

1) pirmā iedaļā:

- a) nekustamu īpašumu,
- b) nekustamam īpašumam par labu nodibinātos servitūtus un reālnastas,
- c) nekustamam īpašumam pievienotos zemes gabalus,
- d) nekustama īpašuma un tam pievienoto zemes gabalu platību;

2) otrā iedaļā:

- a) no nekustama īpašuma atdalītos zemes gabalus un to platību,
- b) pirmā iedaļā ierakstīto servitūtu un reālnastu pārgrozījumus un dzēsumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

16. Nodalījuma otrā daļa sadalās divās iedaļās, kurās norāda:

1) pirmā iedaļā:

a) nekustamā īpašuma īpašnieku, norādot fiziskajai personai vārdu, uzvārdu, personas kodu, bet, ja tā ir laulībā, tad, ievērojot laulāto mantiskās attiecības, piemetina, ka nekustamais īpašums ir laulātā atsevišķa manta vai ka tas ietilpst laulāto mantas kopībā, vai arī ka laulātajiem ir visas mantas šķirtība (Civillikuma 91., 111., 117., 125. un 127.p.), bet juridiskajai personai - pilnu nosaukumu un nodokļu maksātāja kodu, kā arī skaitliski norādot īpašnieka daļas apmēru,

b) īpašuma tiesības pamatu un

c) summu, par kādu iegūts nekustams īpašums, ja tā norādīta dokumentā par īpašuma tiesības pāreju;

2) otrā iedaļā:

a) 45.panta 1., 2. un 3.punktā minētās atzīmes un arī tā paša panta 4.punktā minētās atzīmes, ja ar tām nodrošinātas prasības par īpašuma tiesību vai šīs tiesības nostiprinājumu,

b) tiesiskā darījumā noteiktos aizliegumus atsavināt īpašumu un apgrūtināt to ar lietu tiesībām,

c) pēcmantinieku iecelšanu (Civillik. 488.p.),

d) mantojuma līgumus (Civillik. 643.p.) un

e) pārgrozījumus a-d burtos minētos ierakstos, tāpat arī šo ierakstu un to pārgrozījumu dzēsumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu, 30.01.97. likumu un 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

17. Nodalījuma trešā daļa sadalās divās iedaļās, kurās norāda:

1) pirmā iedaļā:

a) lietu tiesības, kas apgrūtina nekustamu īpašumu, izņemot tās, kuras jānorāda otrā un ceturtā daļā,

b) 45.panta 4.punktā minētās atzīmes, ja tās nodrošina a burtā paredzēto lietu tiesību nodibināšanu;

2) otrā iedaļā:

pārgrozījumus pirmās iedaļas ierakstos, tāpat arī šo ierakstu un to pārgrozījumu dzēsumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

18. Nodalījuma ceturtā daļa sadalās piecās iedaļās, kurās norāda:

1) pirmā iedaļā:

a) ķīlas tiesības, kas nodibinātas uz nekustamu īpašumu,

b) 45.panta 5.punktā minētās atzīmes,

c) tā paša panta 4.punktā minētās atzīmes, ja tās nodrošina a burtā minēto ķīlas tiesību nodibināšanu;

2) otrā iedaļā - summu, līdz kādai sniedzas pirmā iedaļā nostiprinātās tiesības;

3) trešā iedaļā - visādus (izņemot 4.punktā paredzētos) pārgrozījumus pirmās iedaļas ierakstos un arī šo pārgrozījumu dzēsumu;

4) ceturtā iedaļā - pirmās iedaļas ierakstu dzēsumu visumā vai pa daļai, un

5) piektā iedaļā - summu, kādā dzēsti pirmās iedaļas ieraksti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

19. Katrai lauku nekustamu īpašumu zemesgrāmatai ir divi alfabētiski rādītāji: viens - pēc īpašnieku uzvārdiem, bet otrs - pēc īpašumu nosaukumiem. Pilsētu nekustamu īpašumu zemesgrāmatām ir viens alfabētisks rādītājs pēc īpašnieku uzvārdiem.

20. Alfabētiskā rādītājā īpašnieku atzīmējot, jāievēro 52.panta noteikumi.

21. Alfabētiskie rādītāji ir kartotēkas veidā.

(1997.gada 30. janvāra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

Otrā apakšnodala

Nostiprinājumu žurnāls

22. Nostiprinājuma lūgumus reģistrē nostiprinājumu žurnālā.
(1997.gada 30. janvāra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

23. Nostiprinājumu žurnāla lapa sadalīta sešās ailēs, kurās ieraksta:

- 1) kārtas numuru;
 - 2) nostiprinājuma lūguma saņemšanas laiku (69.p.);
 - 3) kas nostiprinājumu lūdz, lūguma īsu saturu, norādot, kādas tiesības lūdz nostiprināt vai kādu ierakstu dzēst vai grozīt un nekustamā īpašuma zemesgrāmatas numuru (12.p.);
 - 4) lūgumam pievienotos dokumentus un samaksāto nodevu apmēru;
 - 5) zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma datumu un norādi, vai lūgums apmierināts pilnībā vai daļēji vai atstāts bez izskatīšanas vai ievēribas (76. un 82.p.);
 - 6) atzīmes par pieņemto lēmumu un paziņojuma nosūtīšanu nostiprinājuma lūguma iesniedzējam (125.p).
- (1997.gada 30. janvāra likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

24. (Izslēgts ar 27.03.2003 likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.).

25. (Izslēgts ar 27.03.2003 likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.).

Trešā apakšnodaļa **Nekustamu īpašumu lietas**

26. Katram zemesgrāmatas nodaļījumā ierakstītam nekustamam īpašumam iekārto īpašu nekustama īpašuma lietu.

Nekustama īpašuma lietā sakopo visus dokumentus un rakstus, kas attiecas uz zemesgrāmatas nodaļījumā ierakstīto nekustamo īpašumu.

27. Nekustama īpašuma lietai ir tas pats numurs, kāds ir atbilstošam zemesgrāmatas nodaļījumam.

28. Katrai lietai sastāda sarakstu, kurā atzīmē visus lietai pievienotos dokumentus un rakstus.

Trešā nodaļa **Zemesgrāmatu vešanas kārtība**

Pirmā apakšnodaļa. **Vispārīgi noteikumi.**

29. Zemesgrāmatā katram patstāvīgam nekustamam īpašumam atklāj atsevišķu nodaļījumu.

30. Nekustamo īpašumu, kas atrodas vairākās administratīvajās teritorijās, ieraksta tās pilsētas vai pagasta zemesgrāmatā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas īpašuma pamatēkas, bet citos gadījumos tās pilsētas vai pagasta zemesgrāmatā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas lielākā zemes gabala daļa, vienlaikus atzīmējot, kādu administratīvo teritoriju robežās īpašums atrodas.

(1997.gada 30.janvāra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

31. Nodaļījumā ieraksta visas uz nekustamu īpašumu nostiprināmās tiesības, tiesību nodrošinājumus un aprobežojumus, tāpat arī šo tiesību, nodrošinājumu un aprobežojumu pārgrozījumus un dzēsumu.

32. Ja kādā nodaļījuma daļā nav vairs brīvas vietas jaunam ierakstam, šim nodaļījumam pievieno jaunu zemesgrāmatas nodaļījuma attiecīgās daļas lapu, par ko iepriekšējā lapā izdara atzīmi.

(1993.gada 30.marta likuma redakcijā)

33. Nekustams īpašums, tā kā tas ierakstīts zemesgrāmatas nodalījumā, atbild par visām šajā nodalījumā nostiprinātām tiesībām.

34. Iepriekšējā (33.) panta noteikumi neattiecas uz gadījumiem:

- 1) kad nodalījumā nostiprinātās tiesības attiecas tikai uz kopīpašnieka domājamo daļu (Civillik. 1295.p.) vai
- 2) kad šīs tiesības apgrūtina tikai noteiktu nekustama īpašuma reālu daļu.

Šajos gadījumos dokumentos, kas ir par pamatu nostiprinājumam, jābūt norādītam, ka nostiprināmās tiesības neattiecas uz visu nekustamo īpašumu, bet tikai uz tā noteiktām domājamām vai reālām daļām.

35. Ja pašā ierakstā nav noteikts citādi (82.p. 3.pk.) vai ja vienam nostiprinājumam nav piešķirta pirmtiesība pret otru, tad nostiprinājumu pirmtiesību noteic pēc nostiprinājuma laika zemesgrāmatas nodalījumā (73.-75.p.).

36. Sadalot nekustamu īpašumu vairākos patstāvīgos īpašumos, tāpat arī atdalot no nekustama īpašuma reālu daļu ar nolūku pievienot to citam nekustamam īpašumam (37.p.), visas tiesības, kas apgrūtina sadalāmo nekustamo īpašumu, joprojām skaitās pilnā apmērā uz katru jaunradušos nekustamu īpašumu vai no nekustama īpašuma atdalīto reālo daļu, izņemot gadījumus:

- 1) kad šo tiesību priekšmets nav no nekustama īpašuma atdalītā daļa vai tā reālā daļa, no kuras ir radīts jaunais nekustamais īpašums (34.p. 2.pk.), vai
- 2) kad personas, kurām pieder minētās tiesības, ir atsvabinājušas no līdztbildības nekustamā īpašuma reālo daļu vai
- 3) kad atsevišķos likumos paredzēts, ka apgrūtinājumi nepāriet uz jaunradušos nekustamu īpašumu.

Sadalāmam nekustamam īpašumam par labu nostiprinātās tiesības paliek arī visām jaunradītām daļām, ja vien šīs tiesības jau pirms sadalījuma nav piederējušas vienai noteiktai daļai.

Tas, vai apgrūtinājumi attiecas uz kādu šāda īpašuma daļu vai visām daļām, norādāms nostiprinājuma lēmumā. (Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

37. Vairākus viena un tā paša īpašnieka nekustamus īpašumus, kuriem zemesgrāmatā atklāti atsevišķi nodalījumi, var savienot vienā nodalījumā:

- 1) kad savienojamie īpašumi sastāda vienu saimniecisku vienību un
- 2) kad tikai viens no savienojamiem īpašumiem apgrūtināts kādām tiesībām, vai kad visi savienojamie īpašumi apgrūtināti vienām un tām pašām tiesībām, vai kad personas, kam tiesības pieder, vienojušās par pirmtiesībām vai
- 3) kad tāda savienošana nerunā pretim likumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

38. Pievienojot nekustamam īpašumam no cita īpašuma atdalītu reālu daļu, jāņem vērā iepriekšējā (37.) panta 2. un 3.punkta noteikumi.

39. Savienojot kopīpašniekiem piederošu nekustamu īpašumu ar citu tiem pašiem kopīpašniekiem piederošu nekustamu īpašumu, katra kopīpašnieka domājamām daļām savienojamos īpašumos jābūt vienādām.

40. Iegūstot kopīpašniekiem piederošas nekustama īpašuma domājamās daļas, īpašuma tiesību var nostiprināt zemesgrāmatā tad, ja apgrūtināta tikai viena kopīpašnieka domājamā daļa vai ja visu kopīpašnieku daļas apgrūtinātas vienām un tām pašām tiesībām vai ja personas, kam šīs tiesības pieder, vienojušās par pirmtiesībām.

41. Ja vienam un tam pašam nekustamam īpašumam zemesgrāmatā kļūdaini atklāti vairāki nodalījumi, tad zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis arī bez ieinteresēto personu lūguma ar sevišķu lēmumu slēdz liekos nodalījumus. Pirms lēmuma nekustama īpašuma īpašnieks un personas, kuru labā nodalījumā ierakstītas kādas tiesības, jāauzina sniegt atsauksmes, noliekot viņām divu nedēļu termiņu. Ja šo personu dzīves vietas nav

zināmas, tad uzaicinājums jāiespiež oficiālā laikrakstā un jāizkar nodaļas telpās. Atsauksmes neiesniegšana nav šķērslis nodalījuma slēgšanai. Sludinājuma izdevumus sedz no valsts līdzekļiem.

Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis uz Valsts zemes dienesta papīra vai elektroniskas formas paziņojuma pamata pieņem lēmumu par kadastra numura ierakstīšanu vai maiņu zemesgrāmatu nodalījumā, un zemesgrāmatu nodaļa uz īpašnieka iesnieguma pamata izsniedz zemesgrāmatu apliecību bez maksas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu, 30.01.97. likumu un 02.02.2006. likumu)

42. Ja nekustamam īpašumam, kuram zemesgrāmatā atklāts nodalījums, nav iespējams noteikt atrašanās vietu dabā, tad zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis ar sludinājumu oficiālā laikrakstā uzaicina zemesgrāmatā ierakstīto īpašnieku un personas, kurām uz nekustamu īpašumu nostiprinātas kādas tiesības, vai to tiesību pēcniekus iesniegt divu mēnešu laikā pierādījumus par to, ka nekustams īpašums patiešām pastāv dabā. Ja minētā termiņā šādus pierādījumus neiesniedz, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis ar sevišķu lēmumu slēdz nodalījumu.

Šo noteikumu piemēro tikai tad, ja nodalījumā 50 gadu laikā nav ievesti nekādi jauni ieraksti.

Sludinājuma izdevumus sedz no valsts līdzekļiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu un 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

Otrā apakšnodaļa

Nodalījuma ierakstu veidi un saturs

1. Ierakstu veidi

43. Nostiprinājumus zemesgrāmatas nodalījumā izteic ierakstos (pantos) un atzīmēs.

44. Ierakstu veidā uz nekustamu īpašumu nostiprina tiesības, kam pamatā ir tiesisks darījums, tiesas spriedums vai lēmums vai administratīvu iestāžu akts vai kas pastāv uz paša likuma (5.p.) pamata; tāpat nostiprina minēto tiesību pārgrozījumus un dzēsumu.

Atzīmju veidā nostiprina tiesību nodrošinājumus un aprobežojumus.

45. Atzīmju veidā ieraksta:

1) īpašnieka izsludināšanu par maksātnespējīgu parādnieku;

2) piedziņas vēršanu uz nekustamu īpašumu;

3) aizgādības nodibināšanu par īpašnieku gara slimības un izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ;

4) tiesas lēmumus par prasības nodrošināšanu;

5) līdz atzīmju atvietošanai ar ierakstiem, administratīvo iestāžu un amatpersonu prasījumus, kuriem likums piešķīris neapstrīdamības raksturu;

6) sūdzību iesniegšanu par zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumiem - līdz šo sūdzību izšķiršanai noteiktā kārtībā (98.p.);

7) ar īpašnieka piekrišanu - visu, ko varētu nostiprināt ierakstu veidā, līdz to šķēršļu novēršanai, kuru dēļ šāds nostiprinājums nav iespējams; šīs atzīmes ieraksta tajā daļā un iedaļā, kurā nāktu nostiprinājums ieraksta veidā;

8) tiesību aprobežojumus un tiesību nodrošinājumus, kuriem citos likumos noteikts atzīmju veids.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.40. likumu un 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

46. Maksātnespējas atzīme (45.p. 1.pk.) ir šķērslis jebkuram labprātīgam vai piespiedu nostiprinājumam, izņemot 45. panta 6. punktā paredzēto gadījumu.

Piedziņas atzīme (45.p. 2.pk.) un arī prasības nodrošināšanas atzīme (45.p. 4.pk.), ja tiesas lēmums taisīts prasības lietā par īpašuma tiesību vai šādas tiesības nostiprināšanu, kavē jebkuru īpašnieka izdarāmu labprātīgu nostiprināšanu, izņemot 45. panta 6. un 7. punktā paredzētās atzīmes.

Aizgādības atzīme (45.p. 3.pk.) ir šķērslis jebkurai labprātīgai nostiprināšanai, ja nav ievēroti Civillikuma noteikumi par aizgādībā esošas personas mantas pārvaldību.

Pārējos gadījumos atzīme nav šķērslis tālākai nostiprināšanai, bet piešķir ar atzīmi nodrošinātai tiesībai priekšrocību, sākot no atzīmes ierakstīšanas dienas zemesgrāmatā, un saistošu spēku pret tiem nekustama īpašuma ieguvējiem un citām personām, kuru tiesības nostiprinātas pēc atzīmes ierakstīšanas.

Iepriekšējā (45.) panta 8. punktā minēto atzīmju sekas apspriež pēc tiem likumiem, kuros šīs atzīmes paredzētas.

2. Ierakstu saturs

47. Nodalījuma ierakstā norāda:

- 1) dokumentu, kas bijis par pamatu nostiprinājumam;
- 2) nostiprināto tiesību, tās saturu un būtiskos piederumus;
- 3) nostiprinājuma žurnāla numuru, ar kādu nostiprinājuma lūgums ierakstīts žurnālā;
- 4) tiesneša lēmuma datumu.

Zemesgrāmatas nodalījuma ceturtās daļas pirmā iedaļā (18.p.) īpaši norāda:

- 1) nostiprinātās tiesības pamatu;
 - 2) kreditoru vai personu, kurai par labu ir nostiprinājums;
 - 3) kapitāla summu Latvijas valūtā, līdz kurai sniedzas nostiprinātās tiesības;
 - 4) procentu un līgumsoda lielumu un arī to samaksas termiņus;
 - 5) parādniķu, ja nostiprinājums neattiecas uz visu īpašumu, bet tikai uz kopīpašnieka domājamo daļu.
- (Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu un 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

48. Ja vienas un tās pašas tiesības nostiprina uz vairākiem patstāvīgiem nekustamiem īpašumiem (29.p.), tad šīs tiesības ieraksta pilnā apjomā katram nekustamam īpašumam ierādītā zemesgrāmatas nodalījumā, aizrādot uz citiem nodalījumiem, kuros šīs tiesības arī ierakstītas.

49. Nostiprinot zemesgrāmatā vairākām personām nedalīti piederošās tiesības, katrai no viņām piederošā domājamā daļa jānoteic skaitliski, izņemot Civillikuma 124. pantā paredzētos gadījumus.

Ja no dokumentiem, kas ir par pamatu nostiprinājumam, nav redzams, kādās daļās tiesība pieder katram līdzdalībniekam, tad jānorāda, ka tiesība pieder viņiem līdzīgās daļās.

50. Visus ierakstus apzīmē ar kārtēju numuru ierakstījuma kārtībā. Katrai iedaļai ir sava numerācija.

Kad ieraksts pēc satura attiecas uz citu tā paša nodalījuma ierakstu, tad zem abiem ierakstiem atzīmē atbilstošā ieraksta kārtējo numuru un arī daļu un iedaļu, kur šis ieraksts atrodas, pie kam iekavās īsi norāda uz abu ierakstu savstarpējo attiecību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

51. Ierakstiem zemesgrāmatā jābūt īsiem, un tajos nevar būt nekā tāda, kam nav sakara ar nekustamu īpašumu un uz to nostiprinātām tiesībām.

52. Apzīmējot ierakstos personu, jānorāda viņas vārds, uzvārds, dzimšanas vieta un laiks, bet apzīmējot juridisku personu - viņas nosaukums vai firma.

Dzimšanas vietu un laiku var nenorādīt tajos gadījumos, kad iestāde vai amatpersona, kas taisījusi aktu vai apliecinājumu, ir atzīmējusi, ka šis ziņas nav bijis iespējams noskaidrot.

53. Ja ierakstā ir norādījums uz nekustamu īpašumu, kuram ir savs nodalījums tajā pašā zemesgrāmatā vai citā tās pašas vai arī citas zemesgrāmatu nodaļas grāmatā, tad jāatzīmē tā zemesgrāmatu nodaļa, kuras zemesgrāmatā īpašums ir ierakstīts, pati zemesgrāmatā un īpašuma zemesgrāmatas numurs.

54. Izdzēsumi ierakstos nav pieļaujami. Par izlabojumiem, ko taisa ierakstā, lai to saskaņotu ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu (78.p.), norāda pirms zemesgrāmatu nodaļas tiesneša paraksta, vai, ja kļūdu izlabo pēc tam, kad ieraksts ir parakstīts - sevišķā ierakstā. Pēdējo ieraksta, netaisot jaunu lēmumu, un izteic 47. pantā paredzētā formā, norādot, ka tas atvieto agrāko ierakstu. Izlabojumus taisa arī izsniegtā zemesgrāmatu aktā, kuru šim nolūkam pieprasa no personas, kam tas izsniegts.

Ierakstu izlabojumi, kas nesaskan ar nostiprinājuma lēmumiem, pieļaujami vienīgi 90. un 97. pantā paredzētā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

55. Iepriekšējo (47.-54.) pantu noteikumi jāpiemēro arī atzīmēm.

Ceturtnā nodaļa Nostiprināšana

Pirmā apakšnodaļa Nostiprinājuma lūgumi un to pielikumi

56. Nostiprinājuma lūgumiem jābūt rakstveidā.

Laulāto mantisko attiecību reģistra paziņojumus par nekustamo mantu attiecīgajai zemesgrāmatu nodaļai var nosūtīt elektroniskā formā. Paziņojuma parakstīšanas, iesniegšanas un saņemšanas kārtību nosaka tieslietu ministrs.

Nostiprinājuma lūgumu par hipotēkas un ar to saistīto tiesību aprobežojumu dzēšanu var nosūtīt elektroniskā formā, ja starp valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētāju un personu, kurai par labu nostiprināta ķīlas tiesība zemesgrāmatā, ir noslēgta vienošanās par lūguma autorizāciju, iesniegšanas un saņemšanas procedūru.

(2003.gada 27.marta likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.02.2006. likumu)

57. Nostiprinājumu var lūgt tikai nekustamu īpašumu īpašnieki un personas, kuru labā vai pret kurām taisāms nostiprinājums, tāpat arī likumā paredzētos gadījumos - tiesu un citas valsts iestādes vai amatpersonas.

58. Pilnvarojums citai personai lūgt nostiprinājumu jāizteic pilnvarā, ko apliecinājis notārs vai pagasttiesa.

Sevišķa apliecināta pilnvara nav vajadzīga, ja pilnvarojums lūgt nostiprinājumu ir izteikts nostiprinājuma lūgumā vai pašā aktā, uz kuru pamatota nostiprināmā tiesība, vai ja pilnvarojums ir dots notāram, kas taisījis vai apliecinājis minēto aktu.

Sevišķi apliecināta pilnvara nav vajadzīga arī gadījumos, ja personai ir notariāli apliecināts pilnvarojums veikt darbības, kas saistītas ar īpašuma tiesību atjaunošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

59. Ja lūdzējs iesniedz vairākus nostiprinājuma lūgumus, tad viņš var prasīt, lai vienu nostiprinājumu neizdara bez otra.

60. Privātpersonu parakstiem uz iesniedzamiem nostiprinājuma lūgumiem jābūt notāra vai bāriņtiesas (pagasttiesas) apliecinātiem. Apliecinot parakstu, pārbauda šo personu rīcībspēju un pilnvarnieka vai pārstāvja pilnvaru apjomu.

Privātpersonu parakstiem nav nepieciešams notāra vai bāriņtiesas (pagasttiesas) apliecinājums, ja nekustamā īpašuma īpašnieki un personas, kuru labā vai pret kurām taisāms nostiprinājums, nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatu nodaļai iesniedz personiski un lūgums pamatots:

- 1) uz tiesas nolēmumu;
 - 2) uz notariālā akta kārtībā slēgtu darījumu;
 - 3) uz administratīvo aktu par īpašuma tiesību atjaunošanu;
 - 4) uz līgumu par īpašuma tiesību iegūšanu uz nekustamu īpašumu, privatizējot valsts vai pašvaldības īpašumu.
- (2006.gada 2.februāra likuma redakcijā)

61. Nostiprinājuma lūgumam jāpievieno:

- 1) dokumenti, kas apliecina nostiprināmās tiesības;
- 2) apliecinājums par tās personas piekrišanu pret kuru nostiprinājums vērsts, izņemot tos gadījumus, kad nostiprinājuma pamatā ir likums vai tiesas spriedums vai lēmums, vai arī kad nostiprinājumu izdara 45. panta 1.-6. un 8. punktā paredzēto atzīmju veidā;
- 3) apliecinājums par trešās personas piekrišanu, kad pēc likuma šāda piekrišana ir nepieciešama nostiprinājumam;

4) 106.panta 2.punktā paredzētās nodevas atkarībā no izdarāmā nostiprinājuma un pierādījumi par tā paša panta 1.punktā minēto nodevu samaksu;

5) dokumenti, kas apliecina pilnvarojumu vai pārstāvības tiesības,— oriģinālā vai notariāli apliecināta noraksta veidā. Nostiprinājuma lūgumam nepievieno dokumentu, kas apliecina to juridisko personu pārstāvības tiesības, kuras ir reģistrētas komercreģistrā;

6) juridiskajām personām — arī notariāli apliecināti to tiesībspēju un rīcībspēju apstiprinošu dokumentu noraksti (izraksti), ja šīs juridiskās personas nav reģistrētas komercreģistrā vai citā publiskā reģistrā.

Pievienotos dokumentus norāda nostiprinājuma lūgumā.

Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesim ir pienākums līdz lēmuma pieņemšanai ieskatīties komercreģistrā, atzīmējot uz nostiprinājuma lūguma ieskatīšanās datumu, ja nostiprinājuma lūgumu iesniedz komercreģistrā reģistrēta juridiskā persona.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, 27.03.2003. likumu un 22.04.2004. likumu)

61.1 Ja ķīlas tiesības nostiprinājumu lūdz nekustamā īpašuma īpašnieks, tad nostiprinājuma lūgumam nepievieno apliecinājumu par kreditora piekrišanu.

(2006.gada 2.februāra likuma redakcijā)

62. Bez iepriekšējā (61.) pantā paredzētiem pielikumiem, iesniedzot nostiprinājuma lūgumu pievienojami noteiktā kārtībā izgatavoti un reģistrēti zemes robežu plāni ar oriģināliem reģistrācijas uzrakstiem, kā arī uzrādāmi tehniskās inventarizācijas dokumenti un iesniedzamas inventarizācijas lietu kopijas vai izraksti no inventarizācijas lietām, kurās dots ēku (būvju) raksturojums un novērtējums:

1) atklājot zemesgrāmatā nodalījumu nekustamam īpašumam, kas agrāk nemaz nav bijis ierakstīts zemesgrāmatā vai kam nodalījumi iznīcināti vai gājuši zudumā;

2) sadalot nekustamu īpašumu, kuram atklāts atsevišķs nodalījums, vairākos patstāvīgos nekustamos īpašumos (36.p.);

3) atdalot no nekustama īpašuma daļu, lai pievienotu to citam īpašumam (36.p.);

4) savienojot vairākus vienam īpašniekam piederošus nekustamus īpašumus (37.p.);

5) nostiprinot lietu tiesības uz nekustama īpašuma neatdalītu reālu daļu (34.p.2.pk.).

Plāni arī pievienojami:

1) sadalot lauku nekustamu īpašumu - par to daļu, kas patur agrāko nodalījumu, ja lietā jau atrodas visa sadalāmā īpašuma plāns;

2) par nekustamu īpašumu, kuram pievieno cita īpašuma daļu, ja lietā jau ir šā nekustamā īpašuma plāns.

3) par savienojamiem lauku nekustamiem īpašumiem, ja katra savienojamā īpašuma plāns jau ir zemesgrāmatu nodaļā; ja nodaļai ir dažu savienojamo īpašumu plāni, tad jāiesniedz tikai iztrūkstošie īpašumu plāni;

4) citos likumos paredzētos gadījumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.40. likumu, 30.03.93. likumu, 30.01.97. likumu un 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

63. Dokumenti, kas minēti 61.panta 1.-3.punktā, nav jāiesniedz, ja tie jau ir zemesgrāmatu nodaļā. Šādā gadījumā nostiprinājuma lūgumā jānorāda, kādai dokumentu grāmatai, nekustama īpašuma lietai vai citam nostiprinājuma lūgumam dokumenti ir pievienoti. Šis noteikums jāpiemēro arī vairāku nekustamu īpašumu īpašniekiem piederošu kopzemju plāniem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

64. 61.panta 1.punktā minētie dokumenti jāiesniedz oriģinālos, izņemot gadījumus, kad nostiprinājuma lūgums pamatots:

1) uz notariālā akta kārtībā slēgtu darījumu;

2) uz notariālo aktu par pēdējās gribas rīkojuma akta stāšanos likumīgā spēkā vai apstiprināšanu mantojuma tiesībās (mantojuma apliecību);

3) uz notariālo aktu par pārdzīvojušā laulātā mantas daļu (apliecība par laulātā mantas daļu);

4) uz dokumentu, kas atrodas citā zemesgrāmatu nodaļā;

5) uz tiesas spriedumu vai lēmumu;

6) uz administratīvu iestāžu lēmumu.

Šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktā paredzētajā gadījumā iesniedz notariālo aktu grāmatas izrakstu, 4.punktā paredzētajā gadījumā—dokumenta norakstu, ko apliecinājusi tā zemesgrāmatu nodaļa, kurā atrodas oriģināls, 5.punktā paredzētajā gadījumā — tiesas izdotu likumīgā spēkā nākuša sprieduma vai lēmuma norakstu vai to izpildīšanai izsniegto izpildu rakstu, bet 6.punktā paredzētajā gadījumā — administratīvas iestādes izdotu lēmuma norakstu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

65. Lūgumam nostiprināt uz tiesas sprieduma pamata hipotēku (Civillik.1307.p.) jāpievieno:

- 1) izpildu raksts un tiesas izdotais sprieduma noraksts vai
- 2) piespiedu izpildīšanai pakļautais oriģinālakts un tiesas apliecināts šā akta noraksts, kā arī 2 tiesneša lēmuma noraksti.

Lūdzot nostiprināt hipotēku, lai nodrošinātu tiesas spriedumā vai lēmumā noteikto nodevu samaksu, lūgumam jāpievieno tiesas izdotais sprieduma vai lēmuma noraksts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

66. Ārvalstī taisīti formāli akti var būt par pamatu nostiprinājumam tikai tajā gadījumā, ja uz tiem ir Latvijas sūtniecības vai konsulāta apliecinājums, ka ārzemes iestādei vai amatpersonai, kas aktu taisījusi, ir tiesība to darīt pēc attiecīgās ārvalsts likumiem.

67. Zemesgrāmatu nodaļai iesniedzamiem dokumentiem jābūt valsts valodā, izņemot iepriekšējā (66.) pantā minētos dokumentus un mājas kārtībā taisītus testamentus, bet tādā gadījumā tiem jāpievieno tulkojumi valsts valodā, kuru pareizību apliecinājis notārs vai viņa pieaicinātais tulks.

68. Nostiprinājumam nepieciešamo piekrišanu (61.p.2.un 3.pk.) var apliecināt:

- 1) ja piekrišanu dod valsts vai pašvaldības iestāde - ar šās iestādes izdotu apliecību vai ar zemesgrāmatu nodaļai adresētu paziņojumu;
- 2) ja piekrišanu dod privātpersona - ar notariāla akta kārtībā taisītu vai notāram apliecināšanai uzrādītu vai pagasttiesas apliecinātu dokumentu, vai arī tādā veidā, ka šī persona paraksta līdz dokumentu, kas ir par pamatu nostiprinājumam, vai arī paraksta nostiprinājuma lūgumu, pie kam parakstītājas personas rīcības spēju pārbauda notārs vai pagasttiesa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

Otrā apakšnodaļa

Nostiprinājuma lūgumu saņemšana

69. Nostiprinājuma lūgumus saņem zemesgrāmatu nodaļas darbinieks un atzīmē uz tiem saņemšanas gadu, mēnesi un dienu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

70. Zemesgrāmatu nodaļas darbinieks pārlicinās, vai:

- 1) nostiprinājuma lūgumā ir noteiktā kārtībā apliecināts nostiprinājuma lūdzēja paraksts. Ja privātpersonas paraksts uz nostiprinājuma lūguma nav apliecināts 60.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, zemesgrāmatu nodaļas darbinieks pārbauda nostiprinājuma lūguma atbilstību 60.panta otrās daļas noteikumiem, kā arī nostiprinājuma lūdzēja identitāti un izdara atbilstošu apliecinājumu uz nostiprinājuma lūguma;
- 2) nostiprinājuma lūgumā ir norādīti visi lūgumam pievienotie dokumenti.

Par nostiprinājuma lūguma saņemšanu zemesgrāmatu nodaļas darbinieks pēc pieprasījuma uz nostiprinājuma lūguma noraksta norāda tā saņemšanas laiku (69.p.).

(1997.gada 30.janvāra likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu un 02.02.2006. likumu)

71. Saņemtos nostiprinājuma lūgumus zemesgrāmatu nodaļas darbinieks tajā pašā dienā saņemšanas kārtībā ieraksta nostiprinājuma žurnālā ar sevišķu numuru to atzīmējot uz nostiprinājuma lūguma un parakstās. Nostiprinājuma lūgumi, kas saņemti zemesgrāmatu nodaļā pa pastu pēc pieņemšanas laika beigām, atzīstami par saņemtiem nākamajā darba dienā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

Trešā apakšnodaļa

Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumi un to izpildīšana

72. Nostiprinājuma lūgumus zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis skata cauri tādā secībā, kādā tie ierakstīti nostiprinājuma žurnālā, ievērojot iesniegumu pirmtiesības uz izpildījumu (73.—75.p.).

Nostiprinājuma lūgumi izskatāmi ne vēlāk kā 15 dienu laikā. Sarežģītās lietās zemesgrāmatu nodaļas priekšnieks šo termiņu var pagarināt līdz mēnesim.

(2003.gada 27.marta likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

73. Pirmtiesība uz izpildījumu, ievērojot turpmākos (74.un 75.) pantos paredzētos izņēmumus, ir tam nostiprinājuma lūgumam, kas agrāk saņemts zemesgrāmatu nodaļā.

74. Nostiprinājuma lūgumi, kas vienas un tās pašas dienas darba stundās iesniegti zemesgrāmatu nodaļai vai saņemti nodaļā pa pastu līdz pieņemšanas laika beigām, atzīstami par vienā laikā ienākušiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

75. Pirmtiesība uz izpildījumu pret citiem tajā pašā dienā ienākušiem nostiprinājuma lūgumiem ir lūgumiem ierakstīt tādas atzīmes, kas minētas:

1) 45.panta 1.-3.punktā;

2) 45.panta 4.punktā, ja tiesas lēmums taisīts prasības lietā par īpašuma tiesību uz nekustamu īpašumu vai par šās tiesības nostiprināšanu;

3) 45.panta 8.punktā, ja šīm atzīmēm ir aizlieguma raksturs.

76. Skatot cauri nostiprinājuma lūgumu, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pamatojas vienīgi uz tiem datiem, kas ir lūgumā un tam pievienotos dokumentos, nepieprasot nekādas ziņas no iestādēm vai privātpersonām.

Līdz lēmuma taisīšanai nostiprinājuma lūdzējs var papildināt savu lūgumu, iesniedzot iztrūkstošās ziņas, dokumentus un nodevas. Šie papildinājumi jāiesniedz ar rakstu un jāieraksta nostiprinājuma žurnālā.

Papildu iesniegumi, kas paplašina pirmo lūgumu, nav pielaižami.

Līdz lēmuma pieņemšanai nostiprinājuma lūguma iesniedzējs var atsaukt savu lūgumu. Nostiprinājuma lūguma atsaukums noformējams tāpat kā nostiprinājuma lūgums, un nostiprinājuma žurnālā to ieraksta kā papildinājumu.

Par nostiprinājuma lūguma atstāšanu bez izskatīšanas zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pieņem motivētu lēmumu, ko kopā ar nostiprinājuma lūgumam pievienotajiem dokumentiem nosūta nostiprinājuma lūguma iesniedzējam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu un 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

77. Skatot cauri nostiprinājuma lūgumu, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pārliecinās vienīgi par to:

1) vai lūgums atbilst 57., 58. un 60.-68.panta noteikumiem;

2) vai nostiprinājumam nav par šķērslī citas jau nostiprinātas tiesības vai cits tajā pašā dienā ienācis nostiprinājuma lūgums (75.p.);

3) vai tiesības, kuras lūdz nostiprināt, pieder pie 31. un 44.pantā minētām tiesībām, kurām ir sakars ar nekustamu īpašumu;

4) vai dokumentos, uz kuriem pamatots nostiprinājuma lūgums, nav nekā acīmredzami pretlikumīga.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

78. Par katru nostiprinājuma žurnālā reģistrēto lūgumu (71.p.) zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pieņem atsevišķu lēmumu, kuru viņš paraksta, atzīmējot lēmuma datumu un uzspiežot zemesgrāmatu nodaļas zīmogu.

Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu oriģinālus sastiprina sējumā hronoloģiskā secībā.

(1997.gada 30.janvāra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

79. Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis ar savu lēmumu apmierina nostiprinājuma lūgumu vai atstāj to bez ievēribas.

Ja lūgumu var ievērot tikai pa daļai, tad nodaļas tiesnesis nolemj apmierināt lūgumu pielaižamā apjomā, atstājot to pārējā daļā bez ievēribas, izņemot 81.pantā paredzēto gadījumu, kad lūgums atstājams bez ievēribas visumā.

Lēmumi par nostiprinājuma apturēšanu līdz šķēršļu novēršanai nav pielaižami.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

80. Ja ar tiesas spriedumu vai lēmumu noteiktas vairāku līdzdalībnieku tiesības, tad tās nostiprināmas visumā, ja vien samaksātas visas pienākošās nodevas, kaut arī nostiprinājuma lūgumu būtu parakstījis tikai viens no līdzdalībniekiem.

81. Nostiprinot uz testamenta pamata īpašuma tiesību, ja pašā testamentā nav noteikts pretējais, reizē ar īpašuma tiesību jānostiprina arī testamentā paredzētie atsavinājuma vai apgrūtinājuma aizliegumi un lietojuma vai uztura tiesības.

16.panta 2.punktā b burtā minētie aizliegumi nekavē testamentā paredzēto lietojuma vai uztura tiesību nostiprināšanu.

Ja ir kādi šķēršļi testamentā noteiktās lietojuma vai uztura tiesības nostiprināšanai, tad nostiprinājuma lūgums atstājams bez ievēribas visumā.

Testamentā paredzētās pēcmantinieku tiesības (16.p.2.pk.c burts) jānostiprina reizē ar pirmmantinieku tiesībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.40. likumu)

82. Lēmumā, atstāt bez ievēribas nostiprinājuma lūgumu visumā vai pa daļai (79.p.), jānorāda, kādu iemeslu dēļ nostiprinājumu nevar pieļaut.

Lēmumā, ar kuru nostiprinājuma lūgums apmierināts, jānorāda:

1) zemesgrāmata (10.p.), nodalījums (12.p.), daļa un iedaļa (15.-18.p.), kurās jāieved ieraksts vai atzīme;

2) ieraksta vai atzīmes saturs (47.p.);

3) pirmtiesība - ja no vairākām vienā laikā nostiprinājumam pieteiktām tiesībām, kas attiecas uz vienu un to pašu nekustamu īpašumu, dažām jābauda pirmtiesība pret pārējām vai ja lūdz nostiprināt ieraksta veidā tiesību, kas līdz tam bijusi nostiprināta atzīmes veidā (45.p.).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

83. Lēmuma norakstu, kuru apliecina ar parakstiem zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis un sekretārs, pievieno dokumentam, uz kura pamatots lēmums par jaunas tiesības nostiprināšanu. Dokumentus kopā ar nostiprinājuma lūgumu pievieno nekustamā īpašuma lietai.

Ja ar lēmumu ir pārgrozīta vai dzēsta agrāk nostiprināta tiesība, tad lēmumu saīsinātā veidā atzīmē uz tā dokumenta, kas bijis par pamatu tiesības pirmējam nostiprinājumam, norādot nostiprinājumu žurnāla numuru.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

84. Ierakstus ieved zemesgrāmatā ne vēlāk par nākošo darba dienu pēc lēmuma taisīšanas, un tajā pašā dienā tos paraksta zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis un sekretārs.

Ierakstus un atzīmes zemesgrāmatā atzīmē ar nostiprinājuma lēmuma datumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

85. (Izslēgts ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.).

86. (Izslēgts ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.).

87. Zemesgrāmatu nodaļa par katru nekustama īpašuma pārejas gadījumu piesūta Valsts zemes dienestam nostiprinājuma lūdzēja izpildītu ziņu lapu pēc noteikta parauga, un arī paziņo tai pašvaldībai, kuras robežās atrodas īpašums, norādot tā agrākā un tagadējā īpašnieka vārdu un uzvārdu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

88. Par nostiprinājumiem, kas attiecas uz lauku nekustamiem īpašumiem, zemesgrāmatu nodaļa 62.pantā paredzētos gadījumos paziņo Valsts zemes dienestam, apzīmējot nekustamu īpašumu un norādot tā platību.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu)

89. Atstājot nostiprinājuma lūgumu bez ievēribas, tam pievienotos dokumentus un nodevas izsniedz lūdzējam vai nosūta viņam atpakaļ kopā ar pavēsti (85.p.), kuru ar saņēmēja parakstu pievieno nekustamā īpašuma lietai.

90. Ja zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis atrod kļūdu nostiprinājuma lēmumā (78. un 82.p.), tad viņš to izlabo ar jaunu lēmumu arī bez ieinteresēto personu lūguma vai sūdzības; izlabojums taisāms pēc tam, kad pieprasīta atsauksme no personām, kuru labā vai pret kurām bija taisīts nepareizs lēmums.

Atsauksmes neiesniegšana vai noraidoša atsauksme nav šķērslis kļūdas labošanai. Acīmredzamas kļūdas var izlabot nepieprasot atsauksmi.

Jaunam lēmumam, ar ko labo kļūdu, nav nekādu seku attiecībā uz personām, kuru tiesības nostiprinātas līdz šā lēmuma taisīšanai, izņemot gadījumu, kad tiesas ceļā ir pierādīts, ka, iesniedzot nostiprinājuma lūgumu, šīs personas bijušas ļaunticīgas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

Ceturtnā apakšnodaļa Nostiprinājuma pierādījumi

91. Nostiprinot jaunu, zemesgrāmatā vēl nenostiprinātu tiesību, katrs lūdzējs var saņemt zemesgrāmatu aktu, kuru izgatavo, taisot nostiprinājuma uzrakstu un pievienojot to dokumentiem (vai to norakstiem), kas bija par pamatu nostiprinājumam (44.p. 1.d.).

Nostiprinājuma uzrakstā vārdu pa vārdam atkārtoti zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu (82.p.).

Ja zemesgrāmatu aktu izdod vairākām personām, tad katrā eksemplārā norāda, kādā skaitā, kam un kādu tiesību apliecināšanai izdoti pārējie zemesgrāmatu akta eksemplāri.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

92. Nostiprinot hipotēku uz tiesas sprieduma pamata, tiesas izdoto sprieduma norakstu (65.p. 1.pkt.) vai tiesas lēmuma norakstu par bezstrīdus piespiedu izpildi kopā ar tiesas apliecināto akta norakstu (65.p. 2.pkt.) pievieno nekustamā īpašuma lietai, bet izpildu rakstu vai piespiedu izpildīšanai pakļauto oriģinālaktu ar tiesneša lēmumu piestiprina izsniedzamam zemesgrāmatu aktam.

(1997.gada 30.janvāra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

93. Personas, kas vēlas saņemt zemesgrāmatu aktu, reizē ar nostiprinājuma lūgumu iesniedz 91.pantā minētos dokumentu norakstus, ko apliecinājis notārs vai pagasttiesa.

Ja šos norakstus neiesniedz līdz zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma taisīšanai, tad tos, uz ieinteresēto personu lūgumu un rēķinu, izgatavo un apliecina zemesgrāmatu nodaļa (107.p.9.pk.).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

94. Ja ar nostiprinājumu tikai pārgroza vai daļai dzēš agrāk nostiprināto tiesību, tad zemesgrāmatu aktam, ja tāds izdots pie pirmā nostiprinājuma, taisa jaunu nostiprinājumu uzrakstu (91.p.).

Ja nostiprinājums attiecas uz tāda prasījuma daļas cesiju, par kuru izdots zemesgrāmatu akts, tad nostiprinājuma uzrakstu taisa uz šā akta, bet personai, kas iegūst prasījuma daļu, izdod vai izsūta zemesgrāmatu akta norakstu ar tādu pašu uzrakstu.

Ja kreditors visu prasījumu atsevišķās daļās cedē vairākām personām, tad katrai no tām izdod zemesgrāmatu akta norakstu ar uzrakstu par prasījuma cesiju, norādot arī, kam noraksti izdoti, bet zemesgrāmatu akta oriģinālu atstāj nekustama īpašuma lieta. Izgatavojot zemesgrāmatu akta norakstus, jāievēro iepriekšējā (93.) panta noteikumi.

95. Nostiprinājumu, kuru nevar pierādīt ar zemesgrāmatu aktu (91.un 94.p.), var pierādīt ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma norakstu. Tāpat var pierādīt nostiprinājumu, ar kuru galīgi dzēsta kāda agrāk

nostiprināta tiesība. Zemesgrāmatu akts, kas bija izdots pirmējā nostiprinājuma pierādīšanai, jāpievieno nekustamā īpašuma lietai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

96. Šajā (IV) apakšnodaļā minētos zemesgrāmatu aktus un to norakstus ar nostiprinājuma uzrakstiem, tāpat arī zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma norakstus izgatavo un izsniedz vai nosūta tikai pēc pienācīgo nodevu samaksas (106.p.).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

Piektā nodaļa **Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu pārsūdzēšana**

97. Persona, kas lūgusi nostiprinājumu, var pārsūdzēt zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu (82.p.), ja ar to nostiprinājuma lūgums visumā vai pa daļai atstāts bez ievēribas vai nav izpildīts tā, kā bija lūgts. Pārējās personas nostiprinājumu var apstrīdēt vienīgi prasības kārtībā.

PIEZĪME. Līdz ar pilnvarojumu iesniegt nostiprinājuma lūgumu to pašu notāru var pilnvarot vajadzības gadījumā pārsūdzēt zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

98. Sūdzības par zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumiem (97.p.) un viņa rīcību jāiesniedz Tiesu palātai divu nedēļu laikā no dienas, kad ieinteresētā persona saņēmusi lēmumu vai no tās dienas, kad notikusi pārsūdzamā rīcība, ievērojot blakus sūdzību iesniegšanai noteikto kārtību Civilprocesa likumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, 27.03.2003. likumu un 15.06.2006. likumu)

99. Sūdzības iesniegšanu par zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu pēc sūdzētāja lūguma atzīmes veidā ieraksta (45.p.6.pk.) zemesgrāmatas nodalījumā tajā iedaļā, kurā būtu ierakstāms nostiprinājums.

Ja sakarā ar sūdzību zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmums ir atcelts un nostiprinājuma lūgums nodots jaunai izskatīšanai, tas atkārtoti reģistrējams nostiprinājuma žurnālā un izskatāms vispārējā kārtībā. Ja nostiprinājuma lūguma iesniedzējs līdz ar blakus sūdzību iesniedzis tikai Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā izgatavotās dokumentu kopijas, pēc nostiprinājuma lūguma atkārtotas reģistrācijas viņš uzaicināms iesniegt dokumentu oriģinālus.

Ja zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmums atstāts negrozīts, zemesgrāmatu nodaļa tiesas lēmuma norakstu nosūta sūdzības iesniedzējam, kā arī pievieno to nekustamā īpašuma lietai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu un 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

Sestā nodaļa **Zemesgrāmatu nodaļas izsniedzamās ziņas**

100. Zemesgrāmatas, nostiprinājumu žurnālus, nekustamu īpašumu lietas, dokumentu grāmatas un atsevišķus dokumentus nevar izsniegt ārpus nodaļas telpām pat uz tiesu vai citu iestāžu pieprasījumu.

Ja ir ierosināta krimināllieta par viltojumu, uz izmeklēšanas iestāžu lēmumu pamata var tikt izņemti attiecīgi zemesgrāmatu nodalījumi, atsevišķi dokumenti no nekustamo īpašumu lietām vai nostiprinājumu žurnāli, to vietā atstājot zemesgrāmatu nodaļas tiesneša apliecinātus dublikātus. Pēc ekspertīzes izdarīšanas vai lietas izskatīšanas tiesā izņemtie dokumenti atdodami atpakaļ zemesgrāmatu nodaļai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.03.93. likumu un 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

101. Katrs var ieskatīties zemesgrāmatās un pieprasīt no tām uzziņas, izrakstus, norakstus un apliecības.

102. Ieskatīties nostiprinājumu žurnālos, nekustamu īpašumu lietās un dokumentu grāmatās, tāpat arī saņemt no tām uzziņas, izrakstus, norakstus un apliecības, privātas personas, izņemot nekustama īpašuma īpašnieku un personas, kurām ir kādas tiesības uz nekustamu īpašumu, var vienīgi ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša atļauju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.97. likumu, kas stājas spēkā no 06.03.97.)

103. Valsts un pašvaldību iestāžu amatpersonas, kurām tas vajadzīgs dienesta lietās, var bez maksas ieskatīties zemesgrāmatās, nostiprinājumu žurnālos, nekustamu īpašumu lietās un dokumentu grāmatās.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.40. likumu)

104. Ieskatīties zemesgrāmatās, nostiprinājumu žurnālos, nekustamu īpašumu lietās un dokumentu grāmatās atļauts tikai zemesgrāmatu nodaļas sekretāra vai viņa palīga vai arī sekretāra šim nolūkam pilnvarota kancelejas ierēdņa uzraudzībā.

105. Uz valsts iestāžu un amatpersonu (108.p.) pieprasījumu zemesgrāmatu nodaļas piesūta bez maksas visāda veida ziņas no zemesgrāmatām, nostiprinājumu žurnāliem, nekustamu īpašumu lietām un dokumentu grāmatām.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.40. likumu)

Nodevas zemesgrāmatu lietās

106. Zemesgrāmatu lietās par apgabaltiesu zemesgrāmatu nodaļu veiktajām darbībām ņem:

- 1) nodevas, kas paredzētas sevišķos likumos, un
- 2) kancelejas nodevas pēc 107.pantā paredzētās taksēs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

107. Kancelejas nodevu iekasē šādos apmēros:

- 1) par jauna nodalījuma atklāšanu — 15 latus;
- 2) par dzīvokļa īpašuma nodalījuma atklāšanu — 6 latus;
- 3) par jaunas tiesības nostiprinājumu — 6 latus;
- 4) par nostiprinājuma pārgrozījumu vai dzēsumu, izņemot hipotēkas dzēsumu, kā arī par atzīmes ierakstīšanu un dzēsumu - 2 latus;
- 5) par zemesgrāmatu apliecības izsniegšanu — 3 latus;
- 6) par tiesneša lēmuma apliecinātas datorizdrukas izsniegšanu— 2 latus;
- 7) par rakstveida uzziņām, apliecinātiem izrakstiem, norakstiem un datorizdrukām no zemesgrāmatas nodalījuma — par katru lapu, skaitot nepilnu lapu par pilnu lapu, 0,40 latus, bet ne mazāk kā 1 latu un ne vairāk kā 5 latus par dokumentu;
- 8) par zemesgrāmatas nodalījuma, nostiprinājuma žurnāla un nekustamā īpašuma lietas lasīšanu no katras hipotekārās vienības —1 latu 20 santīmus;
- 9) par neapliecinātas datorizdrukas izsniegšanu vai nosūtīšanu elektroniskā veidā — 1 latu;
- 10) par nostiprinājuma lūguma apliecināšanu - 5 latus;
- 11) par hipotēkas nostiprināšanu - 8 latus.

Ja pēc viena dokumenta izdarāmi vairāki nostiprinājumi, no kuriem daži pēc sava rakstura būtu apmaksājami saskaņā ar šā panta 3.punktu, bet citi — saskaņā ar 4.punktu, tad par visiem pēc šāda dokumenta izdarāmajiem nostiprinājumiem kopā iekasē 6 latus.

Kancelejas nodeva ieskaitāma valsts pamatbudžetā.

No kancelejas nodevas samaksas atbrīvojamas valsts drošības iestādes, Valsts kontrole, prokuratūra, Valsts ieņēmumu dienests, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un Valsts policija par šā likuma 45.pantā minēto atzīmju nostiprināšanu, pārgrozīšanu vai dzēšanu, kā arī par informācijas saņemšanu no valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas.

(2003.gada 27.marta likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu un 02.02.2006. likumu)

108. (Izslēgts ar 22.10.98. likumu, kas stājas spēkā no 18.11.98.).

109. (Izslēgts ar 22.10.98. likumu, kas stājas spēkā no 18.11.98.).

110. Šā likuma 107.panta noteikumi piemērojami arī attiecībā uz zemesgrāmatu nodaļas arhīvā glabājamām grāmatām un lietām, kā arī valsts vienoto datorizēto zemesgrāmatu.
(2003.gada 27.marta likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

Septītā nodaļa Datorizētā zemesgrāmata

(Nodaļa 1998.gada 22.oktobra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 18.11.98.)

Pirmā apakšnodaļa Vispārīgie noteikumi

111. Šī nodaļa nosaka kārtību, kādā nekustamie īpašumi un ar tiem saistītās tiesības ierakstāmas un nostiprināmas zemesgrāmatās datorizētā veidā. Uz datorizēto zemesgrāmatu attiecas visas šā likuma iepriekšējo nodaļu normas, izņemot 11.panta otro daļu, 14.panta otro daļu, 19., 20., 21., 32.pantu, 49.panta otro daļu, 52.pantu, 54.panta pirmo daļu, 65., 78., 83.pantu, 84.panta pirmo daļu, 87., 88., 91.- 96. un 101.—105.pantu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

112. Datorizētā zemesgrāmata ir elektroniska datu bāze, kurā ilgstoši bez satura grozīšanas tiek glabātas zemesgrāmatas, nostiprinājumu žurnāli un alfabētiskie rādītāji, nodrošinot šo datu attēlošanu datora ekrānā un datorizdrukā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

113. Zemesgrāmatu nodaļu datorizēto zemesgrāmatu datus apvieno valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā. Visas zemesgrāmatu nodaļas ved kopīgu nostiprinājuma žurnālu, kurā nostiprinājuma lūgumi tiek ierakstīti to saņemšanas dienā (71.p.).

Visās zemesgrāmatu nodaļās tiek uzturēta vienota zemesgrāmatu nodalījumu uzskaitē. Jauni nodalījumu numuri tiek piešķirti hronoloģiskā secībā, vadoties no laika, kad pieņemts attiecīgs zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

114. Valsts vienotā datorizētā zemesgrāmata ir vienīgā datorizētā zemesgrāmata, kura satur juridiski atzītu informāciju.

Valsts vienotajai datorizētajai zemesgrāmatai ir jānodrošina:

- 1) datu saglabāšana;
- 2) datu drošība;
- 3) datu nezūdamība;
- 4) datu nemainība;
- 5) datu bāzes ikdienas kopiju izgatavošana un saglabāšana;
- 6) datu bāzes ikdienas grozījumu kopiju izgatavošana un saglabāšana.

115. Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas un tās programmnodrošinājuma vienīgā īpašniece ir Latvijas valsts.

Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētāja ir Tiesu administrācija.

Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas organizatorisko un tehnisko uzturēšanu nodrošina Tiesu administrācija.

Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas darbību finansē no valsts pamatbudžeta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.99. likumu, 27.03.2003. likumu un 22.04.2004. likumu)

116. Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētāja uzdevums ir tehniski nodrošināt datorizētās zemesgrāmatas funkcionēšanu valstī, sniegt šajā likumā noteikto informāciju, veikt datu tehniskās kvalitātes pārbaudi un nodrošināt sadarbību ar citām valsts informācijas sistēmām.

117. Zemesgrāmatu nodaļas izmanto savai darbībai nepieciešamos citu valsts informācijas sistēmu elektroniskos datus, lai pārliecinātos par tām iesniegto datu pareizību. Ja nostiprinājuma lūgumā vai pievienotajos dokumentos norādītie dati ir pretrunā ar elektroniski iegūtajiem datiem, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis tos vērtē atbilstoši 77.panta 4.punktam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

Otrā apakšnodaļa

Datorizētais tiesības nostiprinājums

118. Zemesgrāmatu nodaļa elektroniskā veidā uztur zemesgrāmatu nodalījumus, nostiprinājumu žurnālu, alfabētiskos rādītājus pēc īpašuma atrašanās vietas un īpašnieka, kā arī citu likumā paredzēto informāciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

119. Ierakstos jānorāda: fiziskajām personām - vārds, uzvārds, personas kods; juridiskajām personām - nosaukums un identifikācijas kods.

120. (Izslēgts ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.).

121. Nostiprinājuma lūgumu formas apstiprina Ministru kabinets.

122. Ja no dokumentiem, kas ir par pamatu nostiprinājumam, nav redzams, kādās domājamās daļās tiesība pieder katram līdzīpašniekam, nostiprinājuma lūgumā jānorāda, ka tiesība līdzīpašniekiem pieder līdzīgās domājamās daļās, kā arī domājamā daļa jānorāda skaitliski.

123. Pēc nostiprinājuma lūguma caurskatīšanas tiesneša lēmums nekavējoties ievadāms datorizētajā zemesgrāmatā. Lēmums stājas spēkā ar ierakstu pilnīguma un pareizības elektronisku apliecināšanu (autorizāciju) datorizētajā zemesgrāmatā.

124. Nostiprinājumu labojumi pēc to autorizācijas nav pieļaujami, izņemot gadījumus, kad kļūdas labošana nerada nekādas sekas attiecībā uz personām, kuru tiesības ir nostiprinātas, par ko šai personai tiek paziņots. Ierakstu labo, nepieņemot jaunu lēmumu, un labotais ieraksts atvieto agrāko ierakstu, saglabājot to datorizētajā zemesgrāmatā.

125. Ja nostiprinājuma lūgums vai tā daļa atstāti bez ievērības, zemesgrāmatu nodaļa triju dienu laikā par to paziņo lūguma iesniedzējam.

Paziņojumu nostiprinājuma lūguma iesniedzējam nosūta pēc viņa norādītās adreses. Persona, kas nepareizi norādījusi savu adresi vai nav paziņojusi par tās maiņu, nevar aizbildināties ar to, ka nav saņēmusi paziņojumu, kas tai nosūtīts uz norādīto adresi. Par paziņojuma nosūtīšanu izdarāma atzīme nostiprinājuma žurnālā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

126. Dzīvokļa īpašumus reģistrē tāpat kā patstāvīgu nekustamo īpašumu šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Trešā apakšnodaļa

Datorizēto nostiprinājumu pierādījumi

127. Katrs lūdzējs, nostiprinot zemesgrāmatā jaunu, vēl nenostiprinātu tiesību, kā arī pārgrozot vai daļēji dzēšot agrāk nostiprinātu tiesību, var saņemt datorizēto zemesgrāmatu aktu, ja to norāda lūgumā.

128. Datorizētais zemesgrāmatu akts ir zemesgrāmatu apliecība, kurā vārdu pa vārdam atkārtots zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmums un citi nekustamā īpašuma nodalījumā norādītie spēkā esošie ieraksti un atzīmes. Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis apliecību paraksta un apzīmogo.

Pēc nostiprinājuma lūguma iesniedzēja ieskata viņam var izsniegt zemesgrāmatu apliecību, kurā norāda tikai ziņas par nekustamo īpašumu, tā sastāvu un attiecīgo tiesneša lēmumu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

129. Nostiprinot hipotēku uz tiesas sprieduma pamata (Civillikuma 1307.p.), nostiprinājuma lūgumam jāpievieno:

- 1) izpildu raksts un tiesas izdots sprieduma noraksts vai
- 2) piespiedu izpildīšanai pakļautais oriģinālakts un tiesneša lēmuma noraksts.

Pēc minēto dokumentu elektroniskās kopijas izgatavošanas tos ar attiecīgu atzīmi par kopijas izgatavošanu un zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma apliecinātu datorizdruku izsniedz nostiprinājuma lūdzējam.

130. Nostiprinājumu, kuru nevar pierādīt ar datorizēto zemesgrāmatu aktu (apliecību), var pierādīt ar zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma apliecinātu datorizdruku. Apliecinātā datorizdrukā vārds pa vārdam ir atkārtots tiesneša lēmums. Tiesnesis datorizdruku paraksta un apzīmogo.

Šādā pašā kārtībā var pierādīt nostiprinājumu, ar kuru galīgi dzēsta kāda agrāk nostiprināta tiesība.

131. Zemesgrāmatu apliecību un zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmuma apliecināto datorizdruku izgatavo un nosūta vai izsniedz tikai pēc pienācīgo nodevu samaksāšanas.

Ceturtnā apakšnodaļa

No datorizētās zemesgrāmatas izsniedzamās ziņas

132. Katrs var ieskatīties datorizētās zemesgrāmatas nodaļos un pieprasīt no tās informāciju, izmantojot tiešo pieslēgumu. Informāciju var pieprasīt, konkrēti uzrādot nodaļuma numuru vai īpašuma kadastra numuru, vai īpašuma nosaukumu, vai īpašuma adresi.

Šo informāciju var saņemt zemesgrāmatu nodaļās, vai arī to sniedz valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētājs. Abos gadījumos ir jānodrošina informācijas izmantotāju uzskaitē.

Pirms tādu darījumu apliecināšanas, kuru priekšmets ir zemesgrāmatā ierakstītas vai ierakstāmas tiesības, kā arī pirms nostiprinājuma lūguma apliecināšanas notāram ir pienākums ieskatīties valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas attiecīgajā nodaļumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2003. likumu, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

133. Zemesgrāmatu nodaļā informāciju no datorizētās zemesgrāmatas nodaļumiem var saņemt:

- 1) elektroniskā veidā;
- 2) neapliecinātas datorizdrukas veidā;
- 3) zemesgrāmatu nodaļas tiesneša apliecinātas datorizdrukas veidā.

No valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētāja informāciju par datorizētās zemesgrāmatas nodaļumiem var saņemt:

- 1) mutiski;
- 2) elektroniskā veidā;
- 3) neapliecinātas datorizdrukas veidā.

(Trešā daļa izslēgta ar 22.04.2004. likumu).

(Ceturtnā daļa izslēgta ar 22.04.2004. likumu).

134. Ieskatīties datorizēti uzturētajā nostiprinājuma žurnālā, nekustamo īpašumu lietās un personu rādītājā, kā arī saņemt informāciju no tiem var tikai nekustamā īpašuma īpašnieks un personas, kurām ir kādas tiesības uz nekustamo īpašumu (Civillikuma 1477.p.).

To valsts iestāžu un amatpersonu sarakstu, kurām valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētājs sniedz dienesta vajadzībām šā panta pirmajā daļā minēto informāciju, kā arī informācijas sniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Citām personām šā panta pirmajā daļā minēto informāciju sniedz ar zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka atļauju.

135. Tieslietu ministra noteiktajā kārtībā valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētājs regulāri par katru nekustamā īpašuma pārejas gadījumu un par katru šā likuma 62.pantā paredzēto gadījumu elektroniski paziņo Valsts zemes dienestam un pašvaldībām.

136. Pēc valsts iestāžu vai amatpersonu motivēta pieprasījuma valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētājs veic datorizētajā zemesgrāmatā ietverto datu apstrādi, lai tos izsniegtu šīm iestādēm un amatpersonām izmantošanai dienesta vajadzībām.

Pārejas noteikumi

(1998.gada 22.oktobra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 18.11.98.)

1. Datorizētā zemesgrāmata aizstāj līdzšinējo zemesgrāmatu, nostiprinājumu žurnālus, nekustamo īpašumu lietas un alfabētiskos rādītājus, saglabājot likumā noteiktos datus.

2. Līdzšinējos zemesgrāmatu ierakstus pārraksta datorizētajā zemesgrāmatā un pēc to pilnīguma un pareizības pārbaudīšanas veic ierakstu elektronisku apliecināšanu (autorizāciju).

3. Pēc tam, kad pārejas noteikumu 2.punktā minētie nosacījumi izpildīti attiecībā uz visām zemesgrāmatu nodaļas pārziņā esošajām zemesgrāmatām, nodaļas priekšnieks pieņem lēmumu pārtraukt zemesgrāmatu vešanu līdzšinējā formā un pāriet uz to kārtošānu datorizētā veidā.

Līdzšinējās zemesgrāmatas, nostiprinājumu žurnālus, zemesgrāmatu nodaļu tiesnešu lēmumu oriģinālus, nekustamo īpašumu lietas un alfabētiskos rādītājus saglabā arhīvā.

4. Līdz šā likuma 112.pantā norādītās datorizētās zemesgrāmatas izveidošanai un ieviešanai atbilstoši pārejas noteikumu 1.-3.punktam:

1) nekustamā īpašuma lietas netiek vestas elektroniskā veidā, bet kārtojamas atbilstoši šā likuma 26.-28.panta noteikumiem;

2) nostiprinot tiesības zemesgrāmatā, nostiprinājuma lūdzējam izsniedzama zemesgrāmatu apliecība atbilstoši šā likuma 128.panta noteikumiem un to dokumentu noraksti vai apliecinātas gaismas kopijas, kas bija par pamatu nostiprinājumam, ar atzīmi par zemesgrāmatu apliecības izsniegšanu;

3) tā dokumenta oriģinālu, uz kura pamatots lēmums par tiesības nostiprināšanu, atbilstoši šā likuma 83.pantam pievieno nekustamā īpašuma lietai kopā ar nostiprinājuma lūgumu un tiesneša lēmuma neapliecinātu datorizdrukā.

5. Tieslietu ministrs ar savu instrukciju nosaka:

1) datorizētās zemesgrāmatas izveides noteikumus,

2) zemesgrāmatu ierakstu autorizācijas kārtību.

6. Līdz valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas izveidošanai juridiski atzītu informāciju satur zemesgrāmatu nodaļās uzturētās datorizētās zemesgrāmatas.

7.Līdz attiecīgu grozījumu izdarīšanai likumos par kriminālprocesuālajā kārtībā izdarītu nekustamā īpašuma arestu zemesgrāmatā, pamatojoties uz procesa virzītāja lēmumu par aresta uzlikšanu mantai, ierakstāma ķīlas atzīme, ja ar mantas arestu tiek nodrošināta iespējamā mantiskā prasība, un aizlieguma atzīme, ja ar mantas arestu tiek nodrošināta iespējamā īpašuma tiesību pāreja vai mantas konfiskācija.

(2003.gada 27.marta likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)

8. Šā likuma 61.panta pirmās daļas 5.punkta otrais teikums un trešā daļa stājas spēkā 2003.gada 1.septembrī.

(2003.gada 27.marta likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 30.04.2003.)